Stockholms stad

Utlåtande Rotel I, Rotel IX (Dnr KS 2026/437)

Inriktningsbeslut för Stockholm Vatten AB:s projekt Nytt vattenverk Lovö Södra

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Inriktningen för Stockholm Vatten AB:s projekt Nytt vattenverk Lovö Södra med en investeringsutgift om 10,6 mdkr inklusive förväntad prisutveckling, godkänns.

Föredragande borgarråden Emilia Bjuggren och Cindy Falquet Lindh

Sammanfattning av ärendet

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) äger 100 procent av Stockholm Vatten AB. Stockholm Vatten AB har två befintliga vattenverk, belägna i Norsborg och på Lovön. De äldsta delarna på Norsborgs vattenverk är byggda i början på 1900-talet och Lovöverket i början på 1930-talet. Vattenverkens olika anläggningsdelar är nu mer eller mindre uttjänta och måste renoveras och rustas upp. Att renovera anläggningar som är i drift är komplicerat och kostsamt, samt förenat med risker för avbrott i dricksvattenleveransen. Utredningar som Stockholm Vatten AB har genomfört visar att ny kapacitet måste tillföras för att kunna garantera vattenproduktionen.

SVOA:s program Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV) styr bland annat bolagets ambitionsnivå för dricksvatten. I augusti 2025 beslutade SVOA:s styrelse om en förnyad ambitionsnivå för dricksvattenförsörjningen i Stockholm. Kommunfullmäktige fattade beslut om den förnyade ambitionsnivån den 15 december 2025 (dnr KS 2025/1134).

SVOA:s styrelse behandlade och godkände inriktningen för projekt Nytt vattenverk Lovö Södra den 26 mars 2026. Stockholm Vatten AB har utrett möjliga lösningar för tillförandet av ny kapacitet. Att bygga ett nytt vattenverk på Lovön är det alternativ som bäst säkerställer en säker och robust vattenproduktion även efter år 2045. Byggnation av ett nytt vattenverk skapar dessutom flexibilitet och stora vägvalsmöjligheter för de framtida behov, efter år 2050, som idag inte går att fastställa.

Inom ramen för programmet Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV) har utredningar gjorts bland annat kring val av lokalisering, anläggningsutformning och

kostnadsbedömningar. Under utredningstiden har både intern och extern expertis varit involverade inom respektive specialistområde. Även utländska processpecialister har konsulterats för att erhålla bästa tillgängliga kunskap vid försöksdrifter och analyser av resultaten från pilotförsök med mera. I utvärderingsunderlaget till processval ingår även resultat från en benchmark som genomförts med syftet att ta del av liknande vattenverks drifterfarenhet ur ett globalt perspektiv.

Projektet bedöms som komplext och innefattar både kända och okända risker. Kända risker med störst potentiella konsekvenser är främst kopplade till plan- och tillståndsprocesser. Flertalet kritiska processer och beslut ligger utanför SVOA:s rådighet och ger externa aktörer, såsom till exempel Ekerö kommun, privata markägare och Länsstyrelsen, stort inflytande över förutsättningarna för projektets genomförande. Dessa plan- och tillståndsprocesser är i dagsläget svårbedömda tidsmässigt och kan påverka den uppskattade tidplanen negativt. En förskjutning av tidplanen medför troligen även att kostnaderna i projektet ökar.

Investeringsutgiften beräknas till 10,6 miljarder kronor inklusive förväntad prisutveckling. I kalkylen ingår 1,1 miljarder kronor för projektets planeringsfas.

Tidiga skeden i investeringsprojekt är avgörande för hur väl ett projekt lyckas. I enlighet med Stockholms Stadshus AB:s investeringsanvisningar, senast fastställda av koncernstyrelsen den 15 december 2025 ska investerande bolag säkerställa att underlagen har hög kvalitet inför kommande genomförandebeslut. Det innebär bland annat att detaljeringsgraden i underlagen ökar och att kalkylsäkerheten höjs.

Kalkylen visar i det här tidiga stadiet ett intervall för projektutgiften på mellan 6,9 miljarder kronor och 8,9 miljarder kronor, exklusive förväntad prisutveckling. Under planeringsfasen kommer projektet att utredas och projekteras vidare, vilket successivt ökar detaljeringsgraden och noggrannheten i kalkylen. Det finns osäkerheter som kan påverka projektets framdrift och ekonomi. SVOA:s räknar med att återkomma med ett förnyat inriktningsbeslut där osäkerheterna minskat och därmed blir intervallet för projektutgiften snävare.

Beredning

Ärendet har beretts gemensamt av Stockholms Stadshus AB och stadsledningskontoret.

Föredragande borgarrådens synpunkter

Stockholm växer och behovet av en trygg och säker tillgång till dricksvatten är en förutsättning för hela Stockholmsregionen. Ett nytt vattenverk på Lovön är en av våra viktigaste investeringar för framtiden. Genom detta stärker vi stadens beredskap och skapar bättre förutsättningar att möta framtidens behov. Investeringens storlek står i proportion till projektets omfattning och dignitet. Det förpliktigar. Vi har därför ett

stort fokus på att säkra en god kostnadskontroll och att risker utreds och hanteras under hela processen.

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande Stockholm Vatten och Avfall AB, dnr KS 2026/437-1.1
2. Protokollsutdrag Stockholm Vatten och Avfall AB, dnr KS 2026/437-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Reservation av borgarrådet Christofer Fjellner (M) och borgarrådet Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslaget till beslut.
2. Att därutöver anföra

Stockholm ska ha dricksvatten i världsklass. För att framtidssäkra detta krävs att investeringar görs i befintlig infrastruktur. Stockholm Vattens AB:s projekt Nytt vattenverk Lovö södra är en viktig del i detta arbete. Samtidigt har stadens bolag en skenande skuldsättning som riskerar att alltmer tynga stadens ekonomi där räntehöjningar kommer få en direkt påverkan på stadens driftbudget. Därför är vi oroliga för kostnadsutvecklingen och tidsramen för detta projekt, inte minst kopplat till de ekonomiska osäkerheterna. Det redovisade kostnadsspannet är brett och bolaget konstaterar själv att kalkylen inte utgör en sannolikhetsbedömning i egentlig mening.

Projektet präglas således av stora risker för förseningar och fördyringar, vilket inte minst syns i de stora budgetposterna för Risker och oförutsett samt Prisindexrisk. I budgeten för planeringsarbetet uppgår dessa poster till 27% av totala budgeten medan de i den indikativa investeringsbudgeten uppgår till 35%. Detta får anses högre än normalt och visar tydligt på stora osäkerheter i kostnadsberäkningarna. Givet denna komplexitet, investeringens storlek samt att projektet löper under så lång tid, ser vi ett behov av att öka den politiska insynen och styrningen av det fortsatta arbetet. Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall ABs styrelse samt koncernstyrelsen får löpande lägesrapportering om investeringen. Denna återrapportering behöver ske mist halvårsvis.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 11 november 2026

Emilia Bjuggren

Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Johan Paccamonti och Therese Lindström (alla M), Kristin Jacobsson (C) och Gulan Avci (L) som är likalydande med Moderaternas och Centerpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen avslår borgarrådsberedningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna ser behovet av att säkerställa en trygg och långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning i Stockholm. Vi motsätter oss dock den föreslagna investeringen i ett nytt vattenverk på Lovö Södra till en beräknad kostnad om 10,6 miljarder kronor.

Projektet präglas av betydande ekonomiska osäkerheter och risker för både förseningar och ytterligare kostnadsökningar. Därtill kräver projektet att delar av Lovö naturreservat upphävs för att möjliggöra byggnationen. Sverigedemokraterna anser att naturreservatet bör värnas och att investeringen därför inte bör genomföras i sin nuvarande utformning.

Därutöver saknar Sverigedemokraterna representation i bolagsstyrelserna och har därmed inte haft tillräcklig insyn eller möjlighet att påverka projektet. Vi kan inte ta ansvar för ett så omfattande investeringsprojekt utan insyn, vilket utgör ytterligare ett skäl till att vi anser att förslaget bör avslås.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas och Centerpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) har sedan 2018 ett program, Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV), som omfattar stora investeringar i dricksvattensystemet. Investeringarna påverkar bolagets ekonomi, Vatten- och avloppstaxan (VA-taxan) och hela Stockholms stads ekonomi och upplåning. Programmet för Stockholms Framtida Vattenförsörjning har en indikativ investeringskostnad på 20 miljarder kronor i 2025 års penningvärde. Programmets effektmål är kopplade till kapacitet, kvalitet och robusthet.

Under 2024 och 2025 genomfördes en översyn av programmet, bland annat vilken ambitionsnivå för dricksvattenförsörjning som programmet ska ha. I augusti 2025 beslutade SVOA:s styrelse om en förnyad ambitionsnivå för dricksvattenförsörjningen i Stockholm. Kommunfullmäktige fastställde den förnyade ambitionsnivån den 15 december 2025 (dnr KS 2025/1134).

Ambitionsnivån innebär att dricksvattensystemet ska underhållas, reinvesteras och förnyas i sådan takt att 2025 års uppskattade risknivå och funktion bibehålls på systemnivå. Vissa kritiska risker med stor påverkan byggs bort samtidigt som andra risker successivt kommer att öka. Det beror bland annat på att delar av dricksvattensystemet fortsätter att åldras samtidigt som underhåll, reinvesteringar och förnyelse genomförs successivt.

Ambitionsnivån sätter också ett produktionskapacitetsmål för vattenproduktionen år 2050 om 534 000 kubikmeter per dygn.

För att nå kapacitetsmålet om säkerställd kapacitet i dricksvattensystemet om 534 000 kubikmeter per dygn krävs bland annat ett nytt vattenverk, Lovö Södra, med en kapacitet på cirka 215 000 kubikmeter per dygn år 2050. Projektet är ett av Stockholm Vatten AB:s viktigaste åtgärder för att nå ambitionsnivån i det beslutade Programmet för Stockholms Framtida Vattenförsörjning. Stockholm Vatten och Avfall AB:s styrelse godkände den 26 mars 2026 inriktningen för projekt Nytt vattenverk Lovö Södra.

Det befintliga vattenverket på Lovön, Lovö Norra, är i stort behov av renovering och ombyggnad. Vattenverket har underhållits kontinuerligt från dess invigning på 1930-talet, men vissa kritiska komponenter finns inte längre att tillgå. Det befintliga vattenverket har i stora delar passerat, eller kommer snart att passera, sin tekniska livslängd. Att renovera den befintliga anläggningen för att garantera stadens behov av dricksvatten är en komplicerad och kostsam process, förenad med stora risker för att det uppstår avbrott i dricksvattenleveransen. Stockholm Vattens bedömning är att ny kapacitet behöver tillföras för att kunna garantera vattenproduktionen även efter år 2045.

Stockholm Vatten AB har utrett alternativa lösningar för tillförandet av ny kapacitet. Bolaget anser att ett nytt vattenverk på Lovön är det vägval som bäst säkerställer en säker och robust vattenproduktion år 2045 samtidigt som det ger flexibilitet och

vägvalsmöjligheter för framtida behov, till exempel klimatförändringar och säkerhetsläge, som idag inte går att fastställa.

En avgörande faktor för utformningen av anläggningen är vattenprognosen, vilken är ett dimensionerande underlag för att bedöma framtida produktionsbehov. Vattenprognosen baseras på antaganden om främst befolkningsutveckling, vattenförbrukning, odebiterat vatten och tillkommande leveransområden. Vattenprognosen är en volymuppskattning som kan användas för att bestämma hur stor den totala utgående vattenproduktionen behöver vara samt nödvändiga marginaler för osäkerhet i prognosen, underhåll och driftstörningar.

Befolkningsutveckling och vattenförbrukning är de poster som har störst påverkan på vattenprognosen. De senaste tjugo åren har vattenproduktionsbehovet i Stockholm och Huddinge stadigt minskat från cirka 280 liter per person och dygn till 206 liter per person och dygn. Den minskade förbrukningen förklaras sannolikt av att snålspolande toaletter, duschar och diskmaskiner installerats i många bostäder och verksamheter och ett generellt högt resursmedvetande i samhället. Det är sannolikt att minskningen inte fortsätter, utan kommer att plana ut.

Den nu gällande vattenprognosen sträcker sig fram till år 2050. Det är en stor utmaning att göra ett scenario som sträcker sig ytterligare fram till år 2070 och 2100. Viktiga aspekter är hur storstaden kommer att utvecklas liksom hur vatten- och avloppstekniken ser ut i framtiden. Fram till 2035 är resultatet relativt säkert men efter 2035 blir osäkerheten större och större för varje år. Från år 2050 kan inte längre en trovärdig prognos fastställas.

Föreslagen lösning – Uppförande av nytt vattenverk

Den föreslagna lösningen innebär uppförande av ett nytt vattenverk med en kapacitet på 215 000 kubikmeter per dygn. Vattenverket föreslås placeras i anslutning till Stockholm Vatten AB:s befintliga vattenverk på Lovön.

Det nya vattenverkets beredningsprocess baseras på en konventionell kemfällningsteknik och filtrering, vilket nyttjas idag på de befintliga verken vid Norsborg och Lovön, kompletterat med ultrafilter och kolfilter.

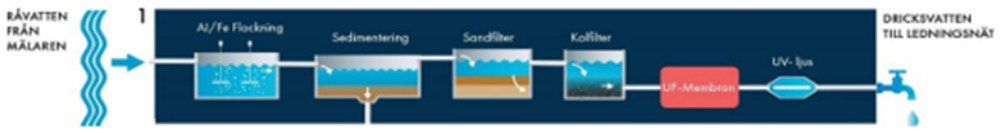

Bild 1; Beredningsprocess för råvatten till dricksvatten

Anläggningsutformningen möjliggör tillbyggnad av ytterligare kompletterande beredningssteg och/eller kapacitetshöjande åtgärder som kan komma att behövas i framtiden.

Anläggandet av ett komplett nytt vattenverk innebär ett omfattande arbete innefattande bland annat;

- Fastställande av placering av det nya vattenverket och lokalisering av råvattenintag samt på vilka nivåer i vattenprofilen som råvatten skall kunna uttas ifrån
- Förhandling med fastighetsägare för förvärv av mark/fastighet.
- Säkerställa att erforderliga tillstånd erhålls
- Fastställa vilken processuppbyggnad som skall nyttjas
- System- och detaljprojektering
- Fördjupade marktekniska undersökningar
- Fastställande av eventuell etappindelning av genomförandet
- Upphandling av respektive entreprenad
- Byggnation av nytt vattenverk och tillhörande råvattenintag
- Besiktning av entreprenader
- Idrifttagning av nya anläggningen

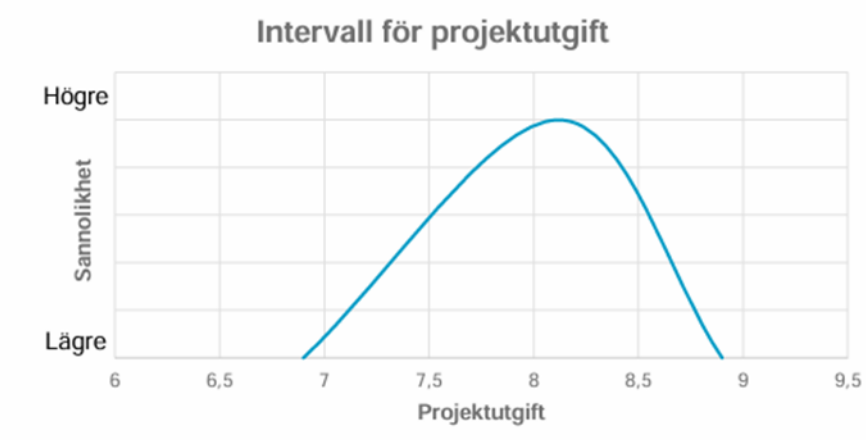
Stockholm Vatten AB:s bedömning är att det här alternativet är den mest kostnadseffektiva och minst riskfyllda lösningen för att säkerställa en stabil vattenproduktion för tiden efter år 2045. Alternativet ger även möjligheter till framtida vägval som påverkas av samhällsutveckling, klimatförändringar och andra omvärldsfaktorer som är svåra att förutse idag.

Ekonomi

Investeringskalkylen är framtagen i fyra steg med kompetens både från Stockholm Vatten AB och från externa konsulter. I första steget tog fyra projekterande konsultföretag fram varsitt principförslag med tillhörande kostnadskalkyl för entreprenadkostnad samt projektutgift, baserat på ett tilldelat utformningsalternativ för Lovös nya vattenverk. De fyra grundkalkylerna lämnades därefter till ett oberoende konsultföretag, specialiserat på entreprenadkalkyler, som i sin tur tog fram egna kalkyler för de fyra alternativen. En kvalitetsbedömning av respektive projekterande konsults kalkyl har genomförts av samma oberoende konsultföretag.

Projektet har tillsammans med externa stödresurser bedömt att i vissa delar besitter projektet bättre kännedom än projekterande konsulter och oberoende kalkylspecialister om aktuella fysiska förhållanden samt erfarenhetsmässigt grundade kostnadsnivåer. Projektet har genomfört olika former av känslighetsanalyser av kalkylen, bland annat genom att justera mängderna av olika indata för att se hur det påverkar prognosen. Mängderna som justerades inkluderar bland annat jord-, berg och markytor, intagsledning och intagsbyggnad, intagstunnel, elkraftsanslutning, marklösen, allmänna mängdosäkerheter och prissättning.

Slutligen genomfördes en intern revidering av kalkylerna. Kalkylanalysen visar ett intervall för sannolik projektutgift enligt grafen nedan (belopp i miljarder kronor):

Graf 1: Intervall för projektutgift i miljarder kronor

Resultatet varierar från en sannolik minsta projektutgift på knappt sju miljarder till en högsta på knappt nio miljarder, exklusive prisindex. I det här skedet finns flera osäkerheter som kan påverka projektets ekonomi. I detta inriktningsbeslut uppges därför ett intervall för den totala investeringsutgiften med ett troligt fixvärde för att kunna göra uppföljningar enligt stadens riktlinjer. Projektet befinner sig nu i planeringsfasen och ska utredas och projekteras vidare inför ett förnyat inriktningsbeslut. Syftet är att minska osäkerheterna och precisera kalkylen. Stockholm Vatten AB planerar för att återkomma med ett förnyat inriktningsbeslut där intervallet minskat.

Utgifterna i planeringsarbetet beräknas till drygt 1,1 miljarder kronor:

Moment	**Planerings-budget**
Projekt- och byggledning	114
Projektering	603
Övriga byggherrekostnader (marklösen, plan- och tillstånd)	108
Risker och oförutsett	155
Summa	980
Prisindexrisk	149
Total summa	**1 129**

Tabell 1; Planeringsbudget, framtagen i prisnivå augusti 2025, miljoner kronor

Den totala indikativa investeringsbudgeten beräknas till drygt 10,5 miljarder kronor:

Moment	Planerings-budget
Projekt- och byggledning	386
Projektering	603
Övriga byggherrekostnader	165
Entreprenad inklusive material	5 029
Oförutsett	679
Risker	1 257
Prisindexrisk	2 400
Total summa	**10 519**

Tabell 2; Indikativ budget, framtagen i prisnivå augusti 2025, miljoner kronor

Risker

Projektet arbetar systematiskt med risker och osäkerheter. Externa specialister har också anlitats för att identifiera, värdera och hantera risker och osäkerheter inom projektet. Analyser av kalkyl- och kostnadsosäkerheter har genomförts i flera steg och även granskats av externa konsulter.

Projektet bedöms som komplext och innefattar både kända och okända risker. Kända risker med störst potentiella konsekvenser kopplas i det här skedet främst till pågående samt kommande plan- och tillståndsprocesser. Flertalet kritiska processer ligger utanför bolagets rådighet och externa aktörer, såsom till exempel Ekerö kommun, privata markägare och Länsstyrelsen, får stor betydelse för projektets möjliggörande.

Byggområdet utgörs av i huvudsak berg och schaktvolymerna bedöms bli stora, vilket ökar risken för att förorenade massor påträffas och behöver hanteras. Marktekniska undersökningar har inte visat på förhöjda värden av svavel eller sulfidinnehåll.

Torvjord har påträffats och kan resultera i en mer kostsam masshantering. Fördjupade marktekniska undersökningar planeras under projekteringen. Det är en tekniskt komplex anläggning som ska projekteras och byggas under cirka åtta år. Förutsättningar och krav kan komma att ändras under projekterings och/eller byggfasen, vilket kan leda till ökade kostnader och förseningar.

Kända risker, hur de påverkar projektet och vilka åtgärder som planeras sammanfattas i tabellen nedan.

Risk	Påverkan på projektet	Förslag på åtgärd
Överklagande av godkänt beslut om upphävande av del av Lovö naturreservat från	Samråd försenas i pågående detaljplan och kan innebära försenad byggstart.	Anlita juridisk expertis att företräda och utforma ansökningshandlingar. Följa naturvårdsverkets

Risk	Påverkan på projektet	Förslag på åtgärd
Länsstyrelsen Stockholm	Länsstyrelsens beslut eskaleras då till regeringen för beslut, svårbedömt vilken tidsmässig påverkan det kan ha	handbok för ekologisk kompensation. I ansökan stödja sig på säkerhetsskyddslagens rekommendationer för denna typ av verksamhet gällande ytbehov och säkerhetsavstånd
Överklagande av detaljplan Ekerö kommun	Försenad byggstart. Ökade kostnader för utredningar, konsultresurser, styrande tekniska förutsättningar med mera	Nära samverkan med Ekerö kommun kring utredningsbehov och dess omfattning. Tidig kommunikation med allmänheten kring planerad byggnation. Genomföra en tidig medborgarkonsultation för att få förståelse om allmänhetens nyttjande av området
Skydds- och kompensationsåtgärd beslutas i plan- och tillståndsprocesserna	Kostnadsökningar, begränsande genomförandekrav och negativ påverkan på tidplanen	Följa naturvårdsverkets handbok för ekologisk kompensation, samverka med Ekerö kommun och Länsstyrelsen
Hantering och styrning av framtagna tekniska dokument	Ökad komplexitet i hantering och styrning av teknisk dokumentation	Kontinuerlig samverkan med mottagande intern organisation för att säkerställa rätt nivå under hela projekttiden
Kostnad för markinlösen överstiger preliminär bedömning	Kostnadsökningar	Genomföra en markvärdering av oberoende aktör i samverkan med berörda fastighetsägare
Stor och komplex teknisk anläggning som ska byggas och det bedöms vara en begränsad marknad bland aktörer/entreprenörer (få anbud, höga riskpåslag med mera)	Kostnadsökningar och negativ påverkan på tidplanen	Utreda och ta fram en upphandlingsstrategi med stöd av specialiserad entreprenadjurist(er) för att kartlägga för- och nackdelar med olika entreprenadformer och planerad byggnation samt få en rekommendation
Tillkommande tvingande krav under projektet från	Omprojektering/ ändringar av tekniska lösningar som leder till kostnadsökningar och	Arbeta systematiskt med krav- och ändringshantering genom baselines. Innan beslut

exempelvis Livsmedelsverket	negativ påverkan på tidplanen	om ändringar fattas så utvärderas hur ändringen påverkar tid, kostnad och omfattning
Förorenade massor påträffas i projektområde	Kostnadsökningar (hantering och deponi) och negativ påverkan på tidplanen	Genomföra mer omfattande marktekniska undersökningar och massanalyser under BP2 fasen
Resurssättning för kravställning, mottagning och drift av ny anläggning	Otillräcklig resurssättning kan antingen leda till försämrad produktionsförmåga under byggtiden eller brister i granskning av underlag	Genomför en gedigen resurskartläggningen under projektets planeringsfas, samt förankra denna tidigt i bolagets ledning
Större kostnadsökningar till följd av geopolitiska risker samt kraftigt stigande material- och entreprenadindexöknin gar	Prisindexrisk enligt projekthandbokens kalkylmall	Bevakning och särredovisning av index i enlighet med bolagets ekonomistyrning

Tabell 3; Kända risker

Tidplan

Stockholm Vatten AB avser att år 2029 återkomma till SVOA:s styrelse, koncernstyrelsen och kommunfullmäktige med ett förnyat inriktningsbeslut. År 2029 beräknas systemhandlingsprojekteringen vara avslutad, detaljplaneprocessen är i sitt slutskede och upphävandet av naturreservat ha vunnit laga kraft. Osäkerheterna för projektet har då minskat och en mer exakt kalkyl och tidplan kan presenteras.

Den preliminära tidplanen för projektet ser ut så här:

Planering och projektering	Kvartal 3 2026 – kvartal 4 2031
Förnyat inriktningsbeslut	2029
Genomförande	Kvartal 1 2030 – kvartal 1 2036
Överlämning till mottagare	Kvartal 1 2036 – kvartal 4 2036
Drifttagningsperiod	Kvartal 2 2036 – kvartal 4 2036
Avslut	Kvartal 3 2036 – kvartal 4 2036

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att produktionskapaciteten från det befintliga vattenverket Lovö Norra inte ersätts.

De senaste årens utredningar visar att det befintliga vattenverket är uttjänt och att den tekniska livslängden är uppnådd. Slutsatsen är att det befintliga Lovöverkets funktion, avseende både beredning, konstruktion och distribution, inte kan upprätthållas längre än maximalt till år 2045.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2026 följande.
Koncernstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Inriktningen för Stockholm Vatten AB:s projekt Nytt vattenverk Lovö Södra med en investeringsutgift om 10 600 miljoner kronor inklusive förväntad prisutveckling, godkänns.

Koncernstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Inriktningen för Stockholm Vatten AB:s projekt Nytt vattenverk Lovö Södra med en investeringsutgift om 10 600 miljoner kronor inklusive förväntad prisutveckling, godkänns.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Reservation av Christofer Fjellner (M), Gustav Johansson (M), Gulan Avci (L) och Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Suppleantyttrande av Nike Örbrink (KD) som instämde i reservation anförd av Christofer Fjellner (M), Gustav Johansson (M), Gulan Avci (L) och Jonas Naddebo (C).

Stockholms Stadshus AB:s och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stad arbetar aktivt för att minimera kommunkoncernens skuldutveckling. Koncernledningen och stadsledningskontoret uppmanar Stockholm Vatten och dess moderbolag Stockholm Vatten och Avfall AB att inför kommande förnyade inriktningsbeslut och genomförandebeslut säkerställa att samtliga risker är väl utredda och hanterade, samt att det finns ett tillräckligt riskpåslag och en planering för att hantera den påverkan de kan få på projektet om de faller ut. Tidiga skeden i investeringsprojekt är avgörande för hur väl ett projekt lyckas.

I enlighet med Stockholms Stadshus AB:s investeringsanvisningar, senast fastställda av koncernstyrelsen den 15 december 2025 (diarienummer SSAB 2025/192), ska investerande bolag säkerställa att underlagen har hög kvalitet inför kommande genomförandebeslut. Det innebär bland annat att detaljeringsgraden i underlagen ökar och att kalkylsäkerheten höjs.

Koncernledningen och stadsledningskontoret noterar att bolaget räknat med en prisutveckling på fem procent i projektet, vilket är högre än Riksbankens inflationsmål. Koncernledningen och stadsledningskontoret uppmanar bolaget att

fortsätta bevaka utvecklingen och säkerställa att indexuppräkningen och kostnadskalkylerna speglar det aktuella marknadsläget genom hela projektets framdrift. I det kommande genomförandebeslutet ska riksbankens inflationsmål användas. Uppföljning av det ekonomiska utfallet ska ske på faktisk kostnadsutveckling.

Koncernledningen och stadsledningskontoret anser att det är klokt att bolaget redan nu planerar för att som nästa beslutstillfälle fatta ett förnyat inriktningsbeslut. Projektet är väldigt omfattande och komplext och ett extra beslutstillfälle säkrar både en bättre styrning och en demokratisk förankring av projektet.

Koncernledningen och stadsledningskontoret uppmanar vidare bolaget att kontinuerligt återkomma till sin styrelse och till koncernledningen med lägesredovisningar i samband med tertialrapporteringar.

Koncernledningen och stadsledningskontoret föreslår mot bakgrund av detta att inriktningsbeslutet för Stockholm Vatten AB:s projekt Nytt vattenverk Lovö Södra godkänns.

Reservationer m.m.

Stockholms Stadshus AB

Reservation av Christofer Fjellner (M), Gustav Johansson (M), Gulan Avci (L) och Jonas Naddebo (C)

1. Att delvis godkänna förslag till beslut
2. Att därutöver anföra

Stockholm ska ha dricksvatten i världsklass. För att framtidssäkra detta krävs att investeringar görs i befintlig infrastruktur. Stockholm Vattens ABs projekt Nytt vattenverk Lovö södra är en viktig del i detta arbete. Samtidigt har stadens bolag en skenande skuldsättning som riskerar att alltmer tynga stadens ekonomi där räntehöjningar kommer få en direkt påverkan på stadens driftbudget. Därför är vi oroliga för kostnadsutvecklingen och tidsramen för detta projekt, inte minst kopplat till de ekonomiska osäkerheterna. Det redovisade kostnadsspannet är brett och bolaget konstaterar själv att kalkylen inte utgör en sannolikhetsbedömning i egentlig mening.

Projektet präglas således av stora risker för förseningar och fördyringar, vilket inte minst syns i de stora budgetposterna för Risker och oförutsett samt Prisindexrisk. I budgeten för planeringsarbetet uppgår dessa poster till 27% av totala budgeten medan de i den indikativa investeringsbudgeten uppgår till 35%. Detta får anses högre än normalt och visar tydligt på stora osäkerheter i kostnadsberäkningarna. Givet denna komplexitet, investeringens storlek samt att projektet löper under så lång tid, ser vi ett behov av att öka den politiska insynen och styrningen av det fortsatta arbetet. Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall ABs styrelse samt koncernstyrelsen får löpande lägesrapportering om investeringen. Denna återrapportering behöver ske mist halvårsvis.